

Komet kommenterar 2021:02, publicerad 2021-02-26

Hur samhället kan komma vidare efter pandemin – det är temat för årets granskning av behov och möjligheter inom vetenskap, teknik och innovation från OECD. Kris kan ge utveckling menar OECD, som lyfter fram att regeringar bör förnya sitt sätt att arbeta med policy.

Kommenterad rapport

OECD (2021), OECD Science, Technology, and Innovation Outlook 2021: Times of Crisis and Opportunity, OECD Publishing, Paris¹

Komet:s kommentarer

- EU bedömer att det behövs satsningar för omstart och utveckling efter pandemin och har därför initierat *React-EU* för grön och digital återhämtning.² I Sverige går det att söka stöd via Tillväxtverket för att ställa om till socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar återhämtning av ekonomin efter pandemin.³
- Den kommenterade rapporten tar upp utvecklingen inom vetenskap, teknik och inom innovation. Komet har tidigare skrivit om tekniker som under år 2020 bedömts ha störst potential att stimulera samhällsutveckling och ekonomi.⁴
- Metoden "systemakupunktur" har lanserats av forskare vid Stanford. Det är ett arbetsätt för att åstadkomma omställning i en tid av komplexa och storskaliga samhällsutmaningar.⁵ Metoden är generell, men har likheter med de förslag som nu först fram av OECD.
- Databaser över hur länder arbetar med teknik och policyutveckling finns tillgängliga via *StipCompass*.⁶ Via grafik, som bygger på data från OECD och EU, går det lätt att jämföra länder. Sidan har nyligen uppdaterats med uppgifter om ländernas arbete kopplat till Covid-19.
- Via *StipCompass* går det till exempel att visualisera trender inom policyutveckling i olika länder. Sverige har många nya initiativ inriktade på artificiell intelligens. Komet lyfts fram som initiativ både inom etik och policyexperiment.

OECD

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (eng Organisation for Economic Co-Operation and Development) bildades under fyrtioalet.

OECD arbetar bland annat med datainsamling och analys, erfarenhetsutbyte och policy inom offentlig förvaltning.

Länkar

1. <https://doi.org/10.1787/75f79015-en>
2. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/react-eu_and_cohesion_policy_factsheet.pdf
3. <https://tillvaxtverket.se/vara-tjanster/utlysningar/utlysningar/2021-02-15-stark-foretags-formaga-att-stalla-om-under-och-efter-pandemin.html>
4. www.kometinfo.se/publikation/tio-framvaxande-teknikomraden-2020/#.YDUswDGg_IU
5. www.vinnova.se/m/inspiration-for-innovation/systemakupunktur--ett-verktyg-for-att-mota-varldens-stora-utmaningar/
6. <https://stip.oecd.org/stip.html>

Sammanfattning av originalrapporten

I en tid då världen har drabbats av en pandemi har vetenskap och innovation stor betydelse för att förstå viruset och kunna utveckla vaccin, behandling och diagnostik. Både offentlig och privat sektor har satsat miljarder i globala samarbeten som är större än någonsin tidigare, enligt OECD.

I pandemins spår följer ekonomisk kris. Den förväntas dels leda till att företagen kraftigt begränsar sina investeringar i forskning och innovation, dels till allt större krav på olika typer av ekonomiskt stöd från länders regeringar. Utvecklingen riskerar att skada länders innovationssystem i en tid då vetenskap och innovation verkligen behövs för att kunna hantera klimatkrisen, uppnå hållbarhetsmålen och påskynda digital omvandling.

Kris som möjlighet för utveckling

OECD:s bedömning är att världens regeringar måste se till att skydda innovationssystemen, som en del av ländernas stimulans- och återhämtningspaket efter pandemin. Samtidigt finns det nu ett utrymme att genomföra reformer. OECD menar att krisen kan öppna upp för utveckling genom en mer ambitiös agenda för systemtransformation, i synnerhet inom vetenskap, teknik och innovation. Det kan ge en framtid som är mer hållbar och rättvis, men också mer motståndskraftig mot kommande utmaningar.

Så bör framtidens utmaningar hanteras

I rapporten analyserar OECD Covid-19 som en vändpunkt för vetenskap, teknik och innovation samt hur offentlig finansiering kan användas i en tid av kris.

Utmaningar och nya krav för de som arbetar inom akademien tas upp, liksom den ökande användningen av robotar. OECD analyserar även hur framtidens utmaningar skulle kunna hanteras genom internationellt samarbete, bioteknik och genom det sätt länderna arbetar med styrning och förvaltning.

OECD Science, Technology, and Innovation Outlook

Rapportserien granskar trender inom vetenskap, teknik och innovation i OECD-länder och stora ekonomier med koppling till organisationen.

Årets utgåva fokuserar på effekter av Covid-19-pandemin och hur samhället kan komma vidare. De som beslutar om policyer lyfts fram som en särskild målgrupp för årets rapport.

Styrning och förvaltning

Enligt OECD är det särskilt viktigt att regeringar...

... stärker allmänhetens förtroende för politiken genom att råd till medborgarna baseras på vetenskap.

... ser till att ny teknik är ansvarsfull, t. ex. genom att villkora finansiering.

... förnyar sitt sätt att arbeta med policy. Större flexibilitet och mer samarbete behövs i tider med stor osäkerhet.

Om Komet Kommentarer

Komet kommenterar aktuella internationella rapporter som rör regelverk, teknikutveckling och innovation. Syftet är att ge ett svenskt perspektiv, sätta information i ett sammanhang och göra underlaget lätt tillgängligt.